

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูผู้สอน
ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1
Academic Administration of School Administrators Affecting Teacher's
Competencies In 21St Century Under the Secondary Educational Service Area
Office Mukdahan

มีนารัตน์ วงศ์เสนห์¹, สุมาลี ศรีพุทธรินทร์² และ จารุวรรณ เขียวน้ำชุม³

Meenarad Wongsanae¹, Sumalee Sriputtarin² and Jaruwat Kheawnamchum³

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

Faculty of Education, Nakhon Phanom University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: ¹w.meenarad@pccm.ac.th

Received February 13, 2024; Revised March 31, 2024; Accepted April 21, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาและเปรียบเทียบสมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 และ 4) ศึกษาอำนาจพยากรณ์ของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 268 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าที่แบบเป็นอิสระ วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว วิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) สมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพ พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่าโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) การบริหารงานวิชาการ

ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 4) ตัวแปรการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ร่วมส่งผลต่อสมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 โดยพยากรณ์ได้ร้อยละ 85

ข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้ ได้สารสนเทศเพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนเพื่อพัฒนาการบริหารงานวิชาการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้การพัฒนาสมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอนและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 2) ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีและการส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ 3) ด้านการส่งเสริมความเข้มแข็งทางวิชาการประสานความร่วมมือภายในและภายนอก 4) ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน และ 5) ด้านการวางแผนงานวิชาการ

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ; สมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษามุกดาหาร

Abstract

This research aims to 1) to study and compare academic administration of school administrators classified by status and school size. 2) to study and compare the teacher's competencies in 21st century in schools classified by status and school size. 3) to study the academic administration of school administrators between teacher's competencies in 21st century in schools, and 4) to study the predictive power for academic administration of school administrators affecting the teacher's competencies in 21st century under The Secondary Educational Service Area Office Mukdahan. Sample group 268 people followed the percent criterion in sample size specification, and they were selected by Stratified Random Sampling. The instrument used was a 5-level rating scale questionnaire. The statistics employed were percentage, mean, standard deviation, t-test (Independent Samples), One-way analysis of variance, Pearson's correlation coefficient, and multiple regression stepwise analysis.

The results revealed that 1) the overall academic administration of school administrators was at the high level. In comparison, the overall academic administration of school administrators classified by status and school size significant different at the .01 level. (2) The overall the teacher's competencies in 21st century was at the high level. In comparison, the overall the teacher's

competencies in 21st century classified by status revealed non – significant different. The overall the teacher's competencies in 21st century classified by school size revealed the statistically significant different at the .01 level. 3) The academic administration of school administrators and the teacher's competencies in 21st century revealed quite high significant positive correlation at the .01 level. 4) Academic administration variables of school administrators that affect teachers' competency in the 21st century the prediction was 85 percent.

Findings from this research obtain information to serve as a guideline in planning for the development of academic administration. To increase efficiency developing the competencies of teachers in the 21st century to be more effective 5 areas is 1) In terms of teaching and learning and learning and development of the learning process. 2) In terms of using technological media and promoting learning resources. 3) In term of promoting academic strength and coordinating internal and external cooperation. 4) In term of measurement, evaluation and transfer of academic results. 5) Academic planning.

Keywords: The Academic Administration of School Administrators; The Teacher's Competencies in 21st Century; The Secondary Educational Service Area Office Mukdahan

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 6 กล่าวถึงคุณภาพผู้เรียนที่ประเทศต้องการไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ” และมาตรา 7 กล่าวถึงความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ผู้มีบทบาทด้านการศึกษาก็ต้องแสดงบทบาทให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโดยรวม ซึ่งโลกในศตวรรษที่ 21 เป็นยุคที่มีความสลับซับซ้อน และมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้การศึกษาของไทยถึงเวลาปรับเปลี่ยนอีกครั้งหนึ่ง (วนิดา ภูขำนิ, 2564) ซึ่งผู้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายสูงสุดของการจัดการศึกษา คือครูและผู้บริหารสถานศึกษา

โดยบทบาทของผู้บริหารคือการบริหารงานวิชาการให้มีคุณภาพ เป็นผู้นำของครูในด้านวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับ หลักสูตรการจัดโปรแกรม การศึกษา และการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษาและเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษา

และบุคลากรทุกระดับ (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553) สิ่งที่เป็นปัจจัยสำคัญในการนำสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ คือความสามารถในการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา (วิทยากร เชียงกุล, 2553) แต่เนื่องจากการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้เปลี่ยนไป วิธีการเรียนการสอนในห้องเรียนแบบเก่าที่มีครูเป็นคนสอนอยู่ฝ่ายเดียว จึงไม่ตอบโจทย์อีกต่อไป บทบาทของครูที่เป็น “ผู้ถ่ายทอดความรู้” (Lecturer) จึงต้องถูกเปลี่ยนเป็น “ผู้สร้างประสบการณ์ในการเรียนรู้” (Facilitator) เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพของเขา จำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนต้องสร้างการเรียนรู้ที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริงให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สภาพการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในสังคม ครูจึงนับเป็นปัจจัยหลักในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นใน ศตวรรษที่ 21 ทักษะของครูที่ต้องเตรียมคนออกไปเป็น knowledge worker ครูจะต้องเปลี่ยนแปลงตัวเองโดยสิ้นเชิงทั้งด้านความรู้ และทักษะ ทัศนคติ บุคลิกลักษณะ จนเกิดสมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภูเก็ต ได้กำหนดกลยุทธ์ในการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะการเรียนรู้และทักษะที่จำเป็นของโลกในศตวรรษที่ 21 และให้พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นครูยุคใหม่ มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ มีทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ได้ดี มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มีการพัฒนาตนเองทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีจิตวิญญาณความเป็นครู ลงในแผนปฏิบัติการประจำปี 2566 ด้วย (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภูเก็ต, 2566)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างมากในการจัดการศึกษา การจะพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 หัวใจสำคัญที่สุดการพัฒนาครูผู้สอน ดังนั้นครูในศตวรรษที่ 21 จึงต้องมีความสามารถและสมรรถนะสูงพอที่จะจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ได้อย่างสมบูรณ์ เพราะสมรรถนะครูผู้สอนมีผลอย่างมากต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาพลเมืองของประเทศ ซึ่งเป็นปัจจัยในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ของประเทศต่อไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภูเก็ต เพื่อได้นำผลงานวิจัยนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ให้มีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภูเก็ต อำเภอตามสภาพและขนาดของสถานศึกษา
2. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภูเก็ต อำเภอตามสภาพและขนาดของสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภูเก็ต
4. เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์ของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลสมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภูเก็ต

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภูเก็ต แตกต่างกัน
2. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภูเก็ต แตกต่างกัน
3. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภูเก็ต แตกต่างกัน
4. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภูเก็ต แตกต่างกัน
5. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับสมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภูเก็ต
6. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อย่างน้อย 3 ด้าน สามารถพยากรณ์สมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภูเก็ต ได้

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า หลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. การบริหารวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับ การพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้การจัดการเรียน การสอนและกิจกรรมทางการศึกษา เพื่อให้เกิดการพัฒนา ปรับปรุงการเรียนการสอนให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

โดยผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาจากแนวคิดของ Kimbrough & Nunnery (1998); Sergiovanni & Co-worker (2009); สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552); สุชาติ วิริยะ (2558); สมัย ชารมลัย (2559); ไกรพันธ์ พูลพันธ์ชู (2561); กระทรวง ศึกษาธิการ (2561); ธีรศร เทียบปาน (2562); สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2562); โสภิต ฉายะสถิตย์ (2562); ธัชพงศ์ ชุ่ม (2563) และ อัมพิกา สิริพรหม (2563) และสังเคราะห์ได้ 8 ด้านประกอบด้วย

ด้านที่ 1 ด้านการบริหารงานหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตร

ด้านที่ 2 ด้านการวางแผนงานวิชาการ

ด้านที่ 3 ด้านการจัดการเรียนการสอนและและพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ด้านที่ 4 ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

ด้านที่ 5 ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยี และการส่งเสริมแหล่งเรียนรู้

ด้านที่ 6 ด้านการส่งเสริมความเข้มแข็งทางวิชาการ ประสานความร่วมมือภายในและภายนอก

ด้านที่ 7 ด้านการนิเทศการศึกษา

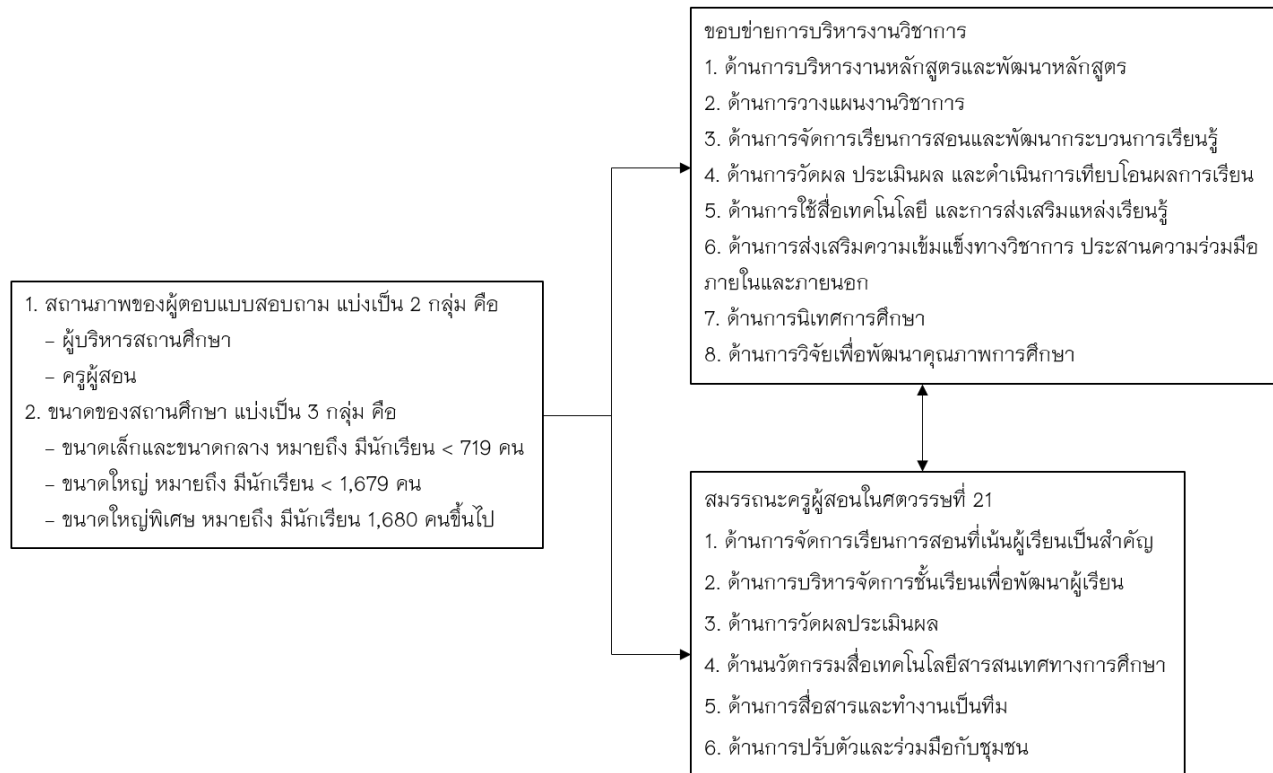
ด้านที่ 8 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2. สมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 หมายถึง พฤติกรรมซึ่งเกิดจากการรวมความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ ทัศนคติ และแรงจูงใจในศตวรรษที่ 21 ของครู ในด้านการรู้เท่าทันสื่อสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัล และส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างโดดเด่น

โดยผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับสมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 จากแนวคิดของ กระทรวงศึกษาธิการ (2556); ศิริพร ปัญญาจันทร์ (มปป.); ธนอมพร เลหาจรัสแสง (2560); พัชรภา ตันติชูเวช (2560); ฉัตรชัย หวังมีจมี (2560); พิชญ์สินี ชมภูดำ (2562); อัสนี สะอิดี และคณะ (2562); กัญญาพัชญ์ กานต์ภูวนันต์ และคณะ (2562); ดารกา บุญญาญจน์ (2563); วณิดา ภูขำนิ (2564); ธนกฤต อึ้งน้อย และอนุชา กอนพวง (2564) และ สมนึก อินทะลา และ กรรณิกา ไวโสภา (2566) และสังเคราะห์ สมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ได้ 6 ด้าน ประกอบด้วย ด้านที่ 1 การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ, ด้านที่ 2 การบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน, ด้านที่ 3 การวัดผลประเมินผล, ด้านที่ 4 นวัตกรรมสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา, ด้านที่ 5 การสื่อสารและทำงานเป็นทีม, ด้านที่ 6 การปรับตัวและร่วมมือกับชุมชน

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิด ทฤษฎีของ ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และ สมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 โดยมี รายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มุกดาหาร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 839 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 63 คน และครู 776 คน (สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มุกดาหาร, 2566) กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำนวน 268 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 37 คน และครู 231 คน ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) และได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม โดยมีการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1) ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และสมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 เพื่อกำหนดขอบเขต กรอบแนวคิด และแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2) สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของการวิจัย จำนวน 2 ฉบับ คือ ฉบับที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 12 ฉบับที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะครู ผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 นำแบบสอบถาม เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความถูกต้องของภาษาและความเหมาะสมในการใช้ภาษา วิเคราะห์หาค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามศัพท์ (Index of Item Congruence : IC) ของแบบสอบถามเป็นรายข้อ มีค่าตั้งแต่ .50 ขึ้นไป

3) ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม และ หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) โดยวิธีการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item – total Correlation) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ตามวิธีของเพียร์สัน (Pearson' Product – Moment Coefficient of Correlation) (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2561) มีค่าตั้งแต่ .23 ขึ้นไป จากนั้นนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นทั้ง 2 ฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α – Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) มีค่าตั้งแต่ .70 ขึ้นไป ได้ผลดังนี้

3.1 แบบสอบถามการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกสูงสุด จำนวน 40 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .32 – .96 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .99 ซึ่งถือได้ว่ามีความเชื่อมั่นสูง สามารถนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.2) แบบสอบถามสมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกสูงสุด จำนวน 36 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .23 – .70 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95 ซึ่งถือได้ว่ามีความเชื่อมั่นสูง สามารถนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4) นำแบบสอบถามยื่นเพื่อขอหนังสือรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ที่สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยนครพนม

5) หลังจากที่ได้รับรองจริยธรรมในมนุษย์ แล้วนำแบบสอบถามมาจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อ นำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ปรากฏผลการวิจัยดังตารางที่ 1 ตารางที่ 2 และตารางที่ 3

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับพฤติกรรม		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการบริหารงานหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตร	4.23	.28	ระดับมาก
2. ด้านการวางแผนงานวิชาการ	4.36	.26	ระดับมาก
3. ด้านการจัดการเรียนการสอนและและพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.28	.32	ระดับมาก
4. ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	4.25	.27	ระดับมาก
5. ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยี และการส่งเสริมแหล่งเรียนรู้	4.25	.28	ระดับมาก
6. ด้านการส่งเสริมความเข้มแข็งทางวิชาการ ประสานความร่วมมือภายในและภายนอก	4.25	.27	ระดับมาก
7. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.26	.37	ระดับมาก
8. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.29	.47	ระดับมาก
รวม	4.27	.21	ระดับมาก

จากตารางที่ 1 ผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมมีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการ วางแผนงานวิชาการ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารงานหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตร

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	สถานภาพ				t	sig
	ผู้บริหารสถานศึกษา		ครู			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการบริหารงานหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตร	4.28	.29	4.22	.27	1.03	.30
2. ด้านการวางแผนงานวิชาการ	4.38	.26	4.36	.26	.51	.61
3. ด้านการจัดการเรียนการสอนและและพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.32	.33	4.27	.32	.98	.33
4. ด้านการวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	4.29	.26	4.24	.27	.99	.32

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	สถานภาพ				t	sig
	ผู้บริหารสถานศึกษา		ครู			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
5. ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยี และการส่งเสริมแหล่งเรียนรู้	4.29	.30	4.25	.28	.93	.35
6. ด้านการส่งเสริมความเข้มแข็งทางวิชาการ ประสานความร่วมมือภายในและภายนอก	4.33	.28	4.23	.27	2.15*	.03
7. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.42	.33	4.24	.38	2.68**	.01
8. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.56	.42	4.25	.47	3.86**	.00
รวม	4.36	.21	4.26	.20	2.82**	.01

จากตารางที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
1. ด้านการบริหารงานหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	.61	2	.31	4.10*	.02
	ภายในกลุ่ม	19.80	265	.08		
	รวม	20.40	267			
2. ด้านการวางแผนงานวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	.64	2	3.22	4.83**	.01
	ภายในกลุ่ม	17.68	265	.07		
	รวม	18.32	267			
3. ด้านการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาระบบการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	.41	2	.20	2.00	.14
	ภายในกลุ่ม	26.83	265	.10		
	รวม	27.23	267			
4. ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	.57	2	.29	3.99*	.02
	ภายในกลุ่ม	18.99	265	.07		
	รวม	19.57	267			

การบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
5. ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยี และการ ส่งเสริมแหล่งเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	.90	2	.45	5.99**	.00
	ภายในกลุ่ม	19.97	265	.08		
	รวม	20.87	267			
6. ด้านการส่งเสริมความเข้มแข็งทาง วิชาการ ประสานความร่วมมือภายใน และภายนอก	ระหว่างกลุ่ม	.40	2	.20	2.67	.07
	ภายในกลุ่ม	19.73	265	.07		
	รวม	21.13	267			
7. ด้านการนิเทศการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3.04	2	1.52	11.77**	.00
	ภายในกลุ่ม	31.27	265	.13		
	รวม	37.31	267			
8. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	.78	2	.39	1.77	.17
	ภายในกลุ่ม	58.91	265	.22		
	รวม	59.70	267			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	.73	2	.36	8.96**	.00
	ภายในกลุ่ม	10.74	265	.04		
	รวม	11.47	267			

จากตารางที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวม และรายด้านแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยี และการส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ และด้านการนิเทศการศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ ด้านการบริหารงานหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตร และด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการวิจัยพบว่าสมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ปรากฏผลการวิจัยดังตารางที่ 4 ตารางที่ 5 และตารางที่ 6

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับพฤติกรรมสมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

สมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21	ระดับพฤติกรรม		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.27	.31	ระดับมาก
2. ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน	4.42	.28	ระดับมาก
3. ด้านการวัดผลประเมินผล	4.24	.27	ระดับมาก
4. ด้านนวัตกรรมสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา	4.29	.29	ระดับมาก
5. ด้านการสื่อสารและทำงานเป็นทีม	4.38	.29	ระดับมาก
6. ด้านการปรับตัวและร่วมมือกับชุมชน	4.41	.33	ระดับมาก
รวม	4.34	.24	ระดับมาก

จากตารางที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาสมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวัดผลประเมินผล

ตารางที่ 5 แสดงผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ

สมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21	สถานภาพ				t	sig
	ผู้บริหารสถานศึกษา		ครู			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.33	.32	4.26	.31	1.25	.21
2. ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน	4.41	.26	4.42	.29	.25	.80
3. ด้านการวัดผลประเมินผล	4.27	.27	4.24	.27	.66	.51
4. ด้านนวัตกรรมสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา	4.29	.29	4.28	.29	2.17*	.03
5. ด้านการสื่อสารและทำงานเป็นทีม	4.48	.28	4.36	.29	2.30*	.02
6. ด้านการปรับตัวและร่วมมือกับชุมชน	4.52	.31	4.40	.33	2.12*	.04
รวม	4.40	.23	4.33	.24	1.72	.09

จากตารางที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์เปรียบเทียบสมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามสถานภาพ พบว่าโดยรวมผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะ

ครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านนวัตกรรมสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา ด้านการสื่อสารและทำงานเป็นทีม และด้านการปรับตัวและร่วมมือกับชุมชน มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 6 แสดงผลการเปรียบเทียบสมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

สมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ระหว่างกลุ่ม	.09	2	.04	.41	.66
	ภายในกลุ่ม	25.41	265	.10		
	รวม	25.49	267			
2. ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	.45	2	.22	2.85	.06
	ภายในกลุ่ม	21.14	265	.08		
	รวม	21.59	267			
3. ด้านการวัดผลประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	.08	2	.04	.56	.57
	ภายในกลุ่ม	19.87	265	.08		
	รวม	19.96	267			
4. ด้านนวัตกรรมสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	.60	2	.30	3.62*	.03
	ภายในกลุ่ม	21.83	265	.08		
	รวม	22.43	267			
5. ด้านการสื่อสารและทำงานเป็นทีม	ระหว่างกลุ่ม	1.20	2	.60	7.57**	.00
	ภายในกลุ่ม	20.99	265	.08		
	รวม	22.20	267			
6. ด้านการปรับตัวและร่วมมือกับชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	3.06	2	1.53	15.63**	.00
	ภายในกลุ่ม	25.97	265	.10		
	รวม	29.04	267			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	.61	2	.30	5.40**	.01
	ภายในกลุ่ม	14.91	265	.06		
	รวม	15.51	267			

จากตารางที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์เปรียบเทียบสมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยภาพรวม พบว่า

มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการสื่อสารและทำงานเป็นทีม และด้านการปรับตัวและร่วมมือกับชุมชน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านนวัตกรรมสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วัตถุประสงค์ที่ 3 ผลการวิจัยพบว่าการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี พบว่า โดยรวมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{xy} = 0.82$) กับ สมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ในระดับสูง

วัตถุประสงค์ที่ 4 การวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ปรากฏผลการวิจัยดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แสดงผลการวิเคราะห์หาอำนาจพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21

ตัวแปร	B	SE _b	Beta	t	sig
1. การจัดการเรียนการสอนและและพัฒนาระบบการเรียนรู (X ₃)	.37	.03	.49	10.74**	.00
2. การใช้สื่อเทคโนโลยี และการส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ (X ₅)	.16	.04	.19	3.91**	.00
3. การส่งเสริมความเข้มแข็งทางวิชาการประสานความร่วมมือภายในและภายนอก (X ₆)	.14	.05	.16	3.07**	.00
4. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน (X ₄)	.11	.04	.12	2.44*	.02
5. การวางแผนงานวิชาการ (X ₂)	.06	.03	.06	2.23*	.03
R = .92 R ² = .85 R _{adj} = .85 SE _{est} = .09 F = 291.91 α = .77					

จากตารางที่ 7 ผลการวิจัยพบว่าอำนาจพยากรณ์ของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 มี 5 ตัวแปร ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาระบบการเรียนรู ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยี และการส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมความเข้มแข็งทางวิชาการประสานความร่วมมือภายในและภายนอก ด้านการวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน และด้านการวางแผนงานวิชาการ สามารถพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 โดยตัวแปรทั้ง 5 ด้าน ร่วมกันทำนายอธิบายความแปรปรวนสมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี ได้ร้อยละ 85 ($R^2 = .85$)

จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณข้างต้น สามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = .77 + .37 X_3 + .16 X_5 + .14 X_6 + .11 X_4 + .06 X_2$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Zy' = .49 Z_3 + .19 Z_5 + .16 Z_6 + .12 Z_4 + .06 Z_2$$

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารมีกระบวนการดำเนินงานในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับ การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดสรรให้ครูผลิตและพัฒนาวัตกรรมการศึกษา ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย พัฒนาเครื่องมือให้ได้มาตรฐาน ส่งเสริมความเป็นเลิศของผู้เรียนสร้างหลักสูตรที่เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของชุมชน ความต้องการของผู้เรียน และเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อส่งเสริมพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดศักยภาพสูงสุดเป็นไปตามเป้าหมายของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์ใจ ปันรอบรู้ และอนิทัย ประสาน (2564) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องบทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก จำแนกตามตำแหน่งไม่แตกต่างกัน จำแนกตามระดับการศึกษากับประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า สมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูซึ่งนอกจากจะเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ด้านวิชาการแล้ว ยังต้องสอดแทรกหรือบูรณาการความรู้ที่เกี่ยวข้องกับทักษะสำหรับการดำรงชีวิตในโลกในศตวรรษที่ 21 เพื่อจะช่วยให้ผู้เรียนได้ใช้ชีวิตได้อย่างเป็นปกติสุขในชีวิตประจำวัน ครูจึงต้องเป็นผู้พัฒนาตนเองให้ทันต่อความก้าวหน้าในโลกแห่งข้อมูลข่าวสารอย่างเหมาะสม เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามภารกิจ ในบทบาทสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพ และประสบผลสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของขวัญชนก บุญนาค, (2563) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม ระดับประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่าระดับปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะครูใน ศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม ระดับประถมศึกษา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะงานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่มีความสำคัญยิ่งเปรียบเสมือนหัวใจ ของสถานศึกษา มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะมีคุณภาพหรือไม่ขึ้นพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการเป็นสำคัญ ส่วนอื่น ๆ เป็นงานที่มาสนับสนุนงานวิชาการให้มีและช่วยอำนวยความสะดวกแก่งานวิชาการ ดังนั้นงานวิชาการจึงไม่เพียงให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเก่งเท่านั้น แต่หมายรวมถึงการดำรงชีวิตในสังคมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข สอดคล้องกับงานวิจัยของ เสริมศักดิ์ คงสมบัติ, (2563) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของครูภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก การใช้อำนาจของบริหารสถานศึกษากับสมรรถนะของครูมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในทิศทางบวก

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 4 พบว่า อำนาจพยากรณ์ของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 มี 5 ด้านที่ร่วมกันทำนายอธิบายความแปรปรวนสมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ได้ร้อยละ 85 ($R^2 = .85$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษาที่จะประสบผลสำเร็จในด้านการพัฒนาผู้เรียนได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องบริหารงานวิชาการให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งจะส่งผลต่อสมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 เพื่อจะช่วยผลักดันคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จและนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทัดดาว โยงไทยสง (2560) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบและตัวชี้วัดของการพัฒนาแนวทางเสริมสร้างสมรรถนะครูในการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยองค์ประกอบและตัวชี้วัด มีด้านการจัดการเรียนการสอนและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

มีข้อค้นพบจากการศึกษาวิจัยที่แสดงให้เห็นว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีขอบข่ายการบริหารงาน 5 ด้าน ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอนและและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 2) ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีและการส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ 3) ด้านการส่งเสริมความเข้มแข็งทางวิชาการประสานความร่วมมือภายในและภายนอก 4) ด้านการวัดผล

ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 5) ด้านการวางแผนงานวิชาการ ซึ่งองค์ความรู้ที่ได้นี้ ผู้บริหารต้องนำมาพัฒนา ปรับปรุง และส่งเสริมให้มีความเข้มแข็ง โดยตัวผู้บริหารเองต้องพัฒนาการบริหารงานวิชาการของตนเอง ติดตาม ประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานทั้ง 5 ด้านอย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งยังต้องจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของครู เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนและสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการที่เข้มแข็ง ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีความสุข

สรุป

สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครมุกดาหาร ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และสมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพและจำแนกตามขนาดสถานศึกษาโดยภาพรวม แตกต่างกัน ส่วนการเปรียบเทียบสมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามสถานภาพ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกัน และความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{xy} = 0.82$) กับ สมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ในระดับสูง มีตัวแปรพยากรณ์ 5 ด้านร่วมกันทำนายอธิบายความแปรปรวนสมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครมุกดาหาร ได้ร้อยละ 85 ($R^2 = .85$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครมุกดาหาร พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารงานหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตร เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารเป็นผู้นำในการนำและสร้างหลักสูตรที่มีลักษณะกระชับ (learn curriculum) และสามารถบูรณาการเพื่อสร้างนักเรียนที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในโลกศตวรรษที่ 21 ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาและเสริมสร้าง

ศักยภาพตนเองในด้านดังกล่าว และเปิดโอกาสให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วม ร่วมคิด ร่วมรับรู้ ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบในสถานศึกษา รวมทั้งสนับสนุนระบบการทำงานแบบทีมให้มีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้สึกร่วมเป็นส่วนหนึ่งร่วมขับเคลื่อนองค์กร เปิดโอกาสในการแสดงความคิดเห็นที่หลากหลาย ระดมแนวความคิดร่วมกัน มาพัฒนาต่อยอดทำให้การปฏิบัติงานต่าง ๆ ในสถานศึกษาประสบความสำเร็จ

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า สมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวัดผลประเมินผล และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูมีกระบวนการนำผลการประเมินมาวิจัยแก้ไข ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรเร่งพัฒนา และส่งเสริมเพิ่มพูนความรู้ ให้บุคลากรในด้านการนำข้อมูลจากการวัดผลมาวิจัยเพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน เช่น การฝึกอบรมการทำวิจัย การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อแลกเปลี่ยนแนวทางในการพัฒนาวิจัยในชั้นเรียน อีกทั้งผู้บริหารควรบริหารจัดการภายในสถานศึกษาให้เกิดความยืดหยุ่นและสนับสนุน ส่งเสริมพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะความรู้ ความสามารถ เท้าทันวิทยาการสมัยใหม่ มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การวิจัยอย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับ สมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี ด้านที่ส่งผล คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนและและพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีและการส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมความเข้มแข็งทางวิชาการประสานความร่วมมือภายในและภายนอก ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน และด้านการวางแผนงานวิชาการ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาการบริหารงานวิชาการทั้ง 5 ด้านนี้ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเพื่อพัฒนา สมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และแนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี และเขตอื่น ๆ ต่อไป

2.2 ควรมีการวิจัยการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานด้านต่าง ๆ ในสถานศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). *ครูไทยในศตวรรษที่ 21 ต้องมีทักษะในการสอนที่จำเป็น อะไรบ้าง*.
<https://tedth.com/post/what-teaching-skills-must-thai-teachers-ibthe-21st-century-have>
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545*. กรุงเทพฯ.
- กัญญาพัชญ์ กานต์ภูวนันต์ และวีระวัฒน์ อุทัยรัตน์. (2562). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. *วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 47 (ฉบับเพิ่มเติม 1), 1-17.
- ไกรพันธ์ พูลพันธ์ชู. (2561). รูปแบบการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาต้นแบบสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารจุฬาริชาการ*, 5 (ฉบับพิเศษ), 222-223.
- ขวัญชนก บุญนาค. (2563). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม ระดับประถมศึกษา. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*, 13(1), 62-77.
- นัตรชัย หวังมีงมี. (2560). สมรรถนะของครูไทยในศตวรรษที่ 21 ปรับการเรียนเปลี่ยนสมรรถนะ. *วารสารสถาบันเสริมศึกษาและทรัพยากรมนุษย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*, 12(2), 47-63.
- ดาราภา บุญญาญจน์. (2563). ความต้องการพัฒนาสมรรถนะของครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสหวิทยาเขต 3 พระใหญ่เขื่องใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 29. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*, 4(3), 345-357.
- ถนอมพร เลหาจรัสแสง. (มปป.). *การเรียนรู้ในยุคสมัยหน้า ตอน อนาคตครูไทย ครูพันธุ์ C*.
<https://sornorinno.blogspot.com/2010/09/c-c-teacher.html>
- ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. (2561). *การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา*. ตักสิลา.
- หัตตาว โยงไทยสง. (2560). *การพัฒนาแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 [วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม]*.
- ธนกฤต อึ้งน้อย และอนุชา กอนพวง. (2564). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูใหม่ในศตวรรษที่ 21 ตามแนวคิด โรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนครสวรรค์*, 23(2), 169-180.
- ธริศร เทียบปาน. (2561). *การพัฒนาแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในเขตจังหวัดภาคใต้ [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่]*.

- ธัชพงศ์ ชุ่ม. (2563). กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการสำหรับสถานศึกษาเอกชนในบริบทสากล [วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม].
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. สุวีริยาสาส์น.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). การบริหารงานวิชาการ. พิมพ์ดีด.
- พัชรภา ตันติชูเวช. (2560). เจเนอเรชั่นแอลฟา เจเนอเรชั่นใหม่ในสังคมไทยศตวรรษที่ 21. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิชญ์สินี ชมพุดำ. (2562). รูปแบบการประเมินสมรรถนะนักศึกษาครูในศตวรรษที่ 21. วารสารวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 14(1), 105-121.
- พิมพ์ใจ ปันรอบรู้ และอินทัย ประสาน. (2564). บทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3. วารสารนาคบุตรปริทรรศน์, 13(2), 195-196.
- วนิดา ภูขำนิ. (2564). การพัฒนาสมรรถนะของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กรณีโรงเรียนบ้านนาตาลคำข้า [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร].
- วิทยากร เชียงกุล. (2553). รายงานสภาวะการศึกษาไทย ปี 2551/2552: บทบาทการศึกษากับการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- ศิริพร ปัญญาจันทร์. (มปป). บทบาทครูในยุคปัจจุบัน. <https://ejournals.swu.ac.th/index.php/jcosci/article/view/10461/8738>
- สมนึก อินทะลา และกรรณิกา ไวโสภา. (2566). การศึกษาสมรรถนะของครูในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1. วารสารวิชาการรัตนบุศย์, 5(1), 228-239.
- สมัย ชารมาลัย. (2559). รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร].
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภูเก็ต. (2566). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2566. <https://www.sesoomuk.go.th/archives/7635>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). คู่มือการบริหารจัดการคุณภาพ. ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุชาติ วิริยะ. (2558). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1. วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอภัยภูฏา, 4(1), 277-288.

- สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์. (2562). *การบริหารสถานศึกษาสู่คุณภาพการศึกษายุคใหม่*. แอนนา.
- เสริมศักดิ์ คงสมบัติ. (2563). การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10. *วารสารสังคมศาสตร์วิจัย*, 11(1), 203–207.
- โสภิต ฉายะสถิตย์. (2562). *รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย* [วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา].
- อัมพิกา สิริพรม. (2563). *กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนตามแนวคิดสมรรถนะผู้เรียนที่ตอบสนองความต้องการจำเป็นของระบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก* [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].
- อัสนี สะอิดดี, ลิทธิศักดิ์ บุญหาญ และจิตร์รัตดา ธรรมเทศ. (2019). สมรรถนะครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21. *e-Journal of Education Studies, Burapha University*, 1(4), 14–24 .
- Kimbrough, B., & Nunnery, Y. (1998). *Education Administration: An Introduction*. Macmillan.
- Sergiovanni, T. J., Kelleher, P., McCarthy, M. M. & Fowler, F. C. (2009). *Educational governance and administration*. 6th Ed. Pearson.